

PHDR. ĽUBA VÁVROVÁ, CSC.,
Centrum rozvoja samospráv

Formy vedenia ľudí, štýly riadenia, chyby v riadení

- 2 Ktorú formu vedenia ľudí uprednostňujete?
- 2 Aké zručnosti potrebujete na zmenu organizačnej kultúry?
- 2 Čo je základom dobrej spätnej väzby?

Obsah	Strana
1. Úvod.....	X
2. Základné formy vedenia.....	X
2.1 Podpora a kontrola	X
2.2 Zmena organizačnej kultúry.....	X
3. Štýl riadenia.....	X
3.1 Komunikácia.....	X
3.2 Základné princípy komunikácie.....	X

1. Úvod

Len vo vtipoch platí, že riadiť vie každý. V skutočnosti je to náročná práca s prvkami umenia. Mnohí majú na riadenie prirodzený talent. Každý svedomitý manažér hľadá možnosť, ako získať z oblasti riadenia stále viac vedomostí, vzdeláva sa.

2. Základné formy vedenia

2.1 Podpora a kontrola

Základnými a známymi formami vedenia ľudí sú

- vedenie kontrolovaním,
- vedenie podporou.

Aký som riadiaci pracovník?

- umožňujem kolegom, zamestnancom rásť, vzdelávať sa, vedieť viac,
- podporujem samostatnosť delegovaním,
- viem oceniť aj malé zlepšenia,
- viem motivovať dôverou,
- som zdrojom energie a príkladom,
- viem sa dobre pýtať.

Ak preferujete väčšinu z uvedených riadiacich princípov, prevláda u vás **štýl podporujúceho manažéra**

- som si istý, že viem viac ako moji podriadení,
- kontrolujem vždy a všetko,
- často používam kritiku,
- som za centralizovanú organizačnú štruktúru,
- viem na ľudí tlačiť,
- považujem trest za dôležitý nástroj riadenia.

2.2 Zmena organizačnej kultúry

Takýto **rozvoj organizácie nesie so sebou zmenu celej organizačnej kultúry** – jej hodnôt, ktoré sa prejavujú napríklad:

1. **v náročných úlohách**, ako je aj náš fiktívny cieľ v priebehu nasledujúcich 4 rokov sa plne zlúčiť do nového samosprávneho celku.

Zastavte sa a skontrolujte si, ktoré manažérske zručnosti na to potrebujete.

zručnosť	ovládam ju veľmi dobre – áno, nie	
zručnosť získavať informácie, robiť si prieskum		
zručnosť vytvárať vízie		
meniť vízie na konkrétne úlohy podložené informáciami a faktami		
riadiť interaktívne		
byť proaktívny		
rozvíjať nové smerovanie		
mať sebadôveru		
prezentovať		
byť flexibilný		

2. využívaním najnovších prístupov finančného manažmentu

Zastavte sa a overte si, ktoré najnovšie prístupy finančného manažmentu na to potrebujete.

najnovšie prístupy finančného manažmentu	využívame ich v plnom rozsahu - áno, nie	
Zavedené viacročné rozpočtovanie		
Už teraz sa pripravujete na aktuálne účtovníctvo a máte k tomu preštudované všetky informácie ministerstva financií		
Prepojené informačné systémy		
Každé rozhodnutie v zastupiteľstve je robené na základe finančných analýz		
Urobili ste si zhodnotenie vášho finančného manažmentu (finančný benchmarking)		
Ste pripravený napríklad aj na metódu Balance score card - Vyvážené vyhodnotenie výsledkov - technika, ktorá zhodnocuje výkonnosť cez vyváženú zostavu štyroch hľadísk - zákazníci, interné procesy, znalosti a rast organizácie a finančný rast.		
Vaši finanční manažéri pôsobia aj ako tréneri a konzultanti		
O rozpočte sa vždy diskutuje s občanmi a celej diskusii sa venuje dostatočný čas		
Všetci zamestnanci majú európsky pas práce s počítačom a nepoužívajú ho len ako písací stroj		

3. **aj menšími prejavmi**, ako je poriadok a čistota na pracovisku, ochota zamestnancov, dobre fungujúca základná škola s úspešnými deťmi a spokojnými rodičmi, pokosené trávniky, opravené chodníky a osvetlenie...

Predebatujte si na najbližšej pracovnej porade, **aké sú vaše hodnoty a v čom konkrétne sa prejavujú.**

3. Štýl riadenia

Môžete využiť niekoľko námetov, ako zlepšiť svoj štýl riadenia.

- Pestujte svoju schopnosť získavať čo najviac informácií.
- Naučte sa všetko, čo sa len dá o komunikácii, a osvojte si postupne niektoré z komunikačných zručností.

3.1 Komunikácia

Komunikácia je oveľa viac ako slová. Slová vo svojej konkrétnosti, priamosti sú podporou konfrontácie. Tónom hlasu môžeme vyjadriť podporu, ale aj úplne zmeniť zmysel slov.

Pamätajte si:

- **je dôležité, čo hovoríte!**
- **je dôležitejšie, akým tónom to hovoríte!!**
- **je najdôležitejšie, čo „hovori“ vaše telo, postoj!!!**

Znaky dobrej komunikácie

1. Používajte, napríklad, **viac otvorených otázok** – viac

sa dozviete. Pomôžu vám zapojiť iných, podporiť premýšľanie, získať nové nápady, otestovať si hypotézy.

Otvorené otázky sú všetky začínajúce sa opytovacím zámenom **čo..., prečo..., kto..., kedy..., kde...** – obohacujú konverzáciu, umožňujú zamyslenie, osobný názor opýtaného.

Zatvorené otázky sú všetky, na ktoré môžeme odpovedať jedným slovom, spravidla začínajú slovesom **chcete ste, myslíte si...** – ochudobňujú konverzáciu.

Vyhýbajte sa zdvojeným otázkam – „Kto je na to najlepší a kedy by sme mali začať?“

Nepoužívajte navádzacie otázky, v ktorých je obsiahnutá odpoveď – „Myslíte si, že je to dobré?“

2. Naučte sa dávať aj prijímať spätnú väzbu.

Základom dávania spätnej väzby je, že si uvedomíte rozdiel **medzi spätnou väzbou a kritikou**. Spätná väzba popisuje správanie – to, čo sa stalo, neútočí na ego človeka, nezasahuje jeho city.

Znaky spätnej väzby

Môžete hovoriť o tom, čo bolo dobré a čo by mohlo byť lepšie. Spätnú väzbu môžete zabaliť do „sendviča“ – to, čo by malo byť lepšie, uvediete a skončíte tým, čo bolo dobré.

Dobrou metódou podávania spätnej väzby je aj tá, keď **začnete popisom situácie** – toho, čo sa stalo, pokračujete tým, ako sa to prejavovalo v správaní, aký to malo následne dopad – čo sa na základe daného správania stalo a spätnú väzbu uzavriete návrhom riešenia.

Dobrá spätná väzba

3. V komunikácii sa zamerajte na podporu.

4. **Komunikáciu zhoršuje** strach, nejednoznačnosť, vnášanie vašich vlastných predpokladov, vágnosť – prázdne frázy; priveľa slov; komplikované a cudzie slová; používanie žargónu; nesústredenosť; reč tela, ktorá nie je v súlade s tým, čo hovoríte; neschopnosť počúvať.

5. **Vyhýbajte sa konfrontácii** tým, že možný konflikt odhalíte vopred, alebo ak vznikne, vyriešite ho s prehľadom a znalosťou.

3.2 Základné princípy komunikácie

- **Aktívne počúvanie** – je to počúvanie s prejavovým záujmom.
- **Overovanie si počutého** – používaním otvorených otázok.
- **Pozorovanie** – je potrebné na „čítanie reči tela“ hovoriaceho, ale aj na obsiahnutie širších súvislostí.
- **Informovanie** – komunikácia určite spočíva v zdieľaní získaných informácií.

Vyskytli sa problémy – nepríjemný poslanec, kolega či podriadený. Aké máte možnosti?

Riešenie problému

- najprv skúste ignorovať jeho nepríjemné správanie,
- každé dobré vystúpenie, výsledok práce, aktivitu pochváľte,
- pokúste sa zamerať na obsah toho, čo ten človek hovorí – nikdy sa nedotknite jeho ega, neznížte sa k urážaniu, zhadzovaniu, podceňovaniu,
- povedzte otvorene, čo presne vás ruší v správaní daného človeka,
- pokúste sa zainteresovať všetkých vytvorením určitých pravidiel nad rámec rokovacieho poriadku hneď na začiatku volebného obdobia,
- na nedostatky jednotlivca môžete nepriamo poukázať aj pochvalou iných,
- pokúste sa o prediskutovanie problému osamote,
- až poslednou a krajnou možnosťou je otvorená konfrontácia.